

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóca apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

insertiuni

Un sir garmond:
o dată 14 fil., a doua órá
12 fil., a treia órá 10 fil.

Tot ce privește fóca,
să se adreseze la »Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unirii»

in
Blas.

Fóe bisericescă-politică.

Anul XII.

Blas 29 Novembre 1902.

Numérul 48.

DÓUË CĂRȚI.

(=) E vorbă de cartea prim-ministrului de odată Br. Bánffy și de a profesorului din Timișóra Dr. Czirbusz, apărute de curind.

Broșura lui Bánffy cuprinde o serie de articoli politici reproduși din revista „Magyar Közélet”. Cunoșcem cu toții atitudinea politică a lui Bánffy, de aceea nu ne va surprinde conținutul broșurei. Față de cei alalți politiciani unguri, Baronul Bánffy are superioritatea necondiționată a omului sincer. El nu umblă să-și ascundă tendințele magiarisătore sub aparențe ridicole; el spune neted: da, sintem șovinisti, voim să creăm o Ungarie în toate privințele exclusiv maghiară.

Etă ce spune între altele: „Trebue numai să voim, trebue tare să voim, trebue să voim pătrunși de spirit național și atunci — numai atunci — va fi cu putință crearea puternului stat unitar magiar, în înțelesul șovinist al cuvintului”.

Ura din două: ori are să se sprijină din toate părțile tendința șovinistă-magiarisătore (și Bánffy crede, în broșura sa, că nici chiar dinastia nu se pôte subtrage de la acésta) ori Ungaria trebue să piară.

Repetăm, nu ne surprinde alternativa acésta, de óre ce o cunoșcem în fond, de multă vreme. Singur forma este nouă, întru cât adevărat Bánffy are sinceritatea a ne-o spune fără încunjur, în vreme ce alți politiciani purced mai cu mănusi, dar absolut cu aceeași țintă finală, ca și cea espusă în broșura lui Bánffy.

De aceea nu ne va mira nici faptul, că presa maghiară laudă din toate puterile cartea lui Bánffy, fiind de perfect acord, că singur acest sistem este în adevăr corect, fiind că numai acesta pôte să aibă succese pe terenul realizării idealului național.

Cu atât mai mai mult ne surprinde cartea profesorului Dr. Czirbusz, „Magyarország a XX-ik évszáz elején” — Ungaria la începutul veacului al XX-lea.

Când aiurările șoviniste de-a barda în lună și-au ajuns apogeul, când cel mai înalt merit cetățenesc este supri-

marea naționalităților, apare de odată o carte serioasă, care spune tuturor acestora un bine cumpenit: Veto!

Cunoșcător adinc al relațiilor etnografice din țara noastră, muncitor desinteresat, care cu risicul de a da piept cu șivoiul puternic al șovinismului, își espune vederile sincer și obiectiv, etă ceea ce de mult se aștepta în publicistica maghiară.

Căci este absolut cu neputință, ca din vâlmășala șoviniștilor orbiți de fanatismul de rassă, să nu separeze un cap serios și gânditor, care să înțelegă, că lucrurile după cum sint pornite, au să ducă necondiționat la ruină și înțelegând, să aibă curajul de a o spune.

Profesorul Dr. Czirbusz, care cunoșce stările etnografice nu de la masa verde, ca statisticianii noștri din Budapesta, ci din esperință nemijlocită și studiu aprofundat, ca adevărat om de sciință, — fără să-i pese de aplausele ori insultele mulțimei — strigă șoviniștilor noștri: opriți-vă, nenorociților! Nu vedeți, că drumul vostru duce la desastru”.

Să cităm înse în întregime câteva pasage.

„Rasele naționale din Ungaria, întru cât ele trăesc sporadic, pot să învețe limba maghiară; acolo înse unde trăesc în masse compacte, de sigur nu și vor lăpêda naționalitatea de dragul nimêrui.

„În societate chiar și poporul cel mai mic tinde la conservarea ființei sale etnopsichice, a caracterului culturai sale, propria formă a bunăstării lui pămîntesci. La acésta fie-care popor are dreptul său lăsat de la Dumnezeu.”

„Șovinismul de astăzi este un paradox periculos. În chestiunea limbei și a religiunei, ómenii sint foarte susceptibili, să lăsăm în pace sentimentele lor intime. Idealul nostru nu pôte să fie de cât o Ungarie, în care fie-care popor să înflorască în cultura sa în deplină libertate și unitate politică. Forța aplicată contra Nemagiarilor de a învêta ungurește va duce la o reacțiune, care pôte deveni periculoasă pentru unitatea socială și politică a statului!”

„Națiunile mari europene au ținte politice, conducători cu caracter hotărit

și cu o direcție hotărită, iar noi de 30 de ani încóce, neglijând alte probleme grele, ne gândim necontentit nu la un stat de drept, ci la un stat național.

„Ori-cât de frumoasă ar fi decit ținta de a ajunge la un stat național, eu nu am credință în el, lasciate ogni speranza!”

Aceste câteva pasage vor fi suficiente, pentru a ne convinge, că în sfirșit s'a aflat un glas sincer și cinstit în publicistica maghiară, care să apreteze după adevărata ei valóre góna nebună a șovinismului, ce alérgă după himere.

Nu sint, în definitiv, lucruri noué; să resfoim ori care jurnal românesc și vom scóte din literă în literă pasajele citate din interesante broșura a Dr-lui Czirbusz.

Cceea-ce e înse nou pentru noi, e că chiar un ungar, de talia autoritatea lui Dr. Czirbusz, vine și constată de la sine lucruri, pe cari noi de ani dearindul le tocăm la urechi surdului.

E adevărat, că presa maghiară primesce cu vedită recelă broșura din chestie.

Dar chiar în recelă presei magiare, noi întrevedem un simptom de bun ungar pentru viitorul țării noastre.

Pentru-ce nu se năpustesc cu totă furia asupra cutezătorului, care le spune adevărul în față? Pentru-ce nu să pun pe lucru procurorii neobosiți, pentru-ce nu-i fac proces de presa agitatorului fără sémán, care are cutezanța a le spune în față, că nu crede în himera unui stat unitar maghiar?

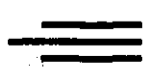
Pentru-ce?

Póte, că în fond sint convinși și ei că „agitatorul” spune adevărul și o să vină vrémea, când vor spune-o și ei?

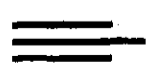
Seau își închid ochii și urechile, că vedénd să nu vadă și audénd să nu înțelegă, precipitați pe povirnișul desastrului, de unde nu mai este reîn-tórcere?

În cazul acesta, cartea profesorului Czirbusz remâne pentru ei glasul celui ce strigă în pustie.

Cumpărați!

„Calendarul Unirei”

Cumpărați!

pe anul 1903.

Costă numai 50 fil. + 10 fil. porto postal.

Nouă osândiri politice. — Vinerea trecută s'a pertractat la curtea cu jurați din Cluș, procesul intentat d-lui Victor Lazar, de la „Fóia poporului“ pentru cãrticica: „Dar de Pasci“, împãrtita cetitorilor foil. Era acusat ca primejdios articolul, care se ocupã cu biografia lui Butean. Apãrãtor a fost avocatul Dr. Cassiu Maniu.

Tot procesul se pare forțat și pornit de sus. Se scie adecã, cã tribunalul a respins cererea procurorului pentru urmãrirea autorului acelei biografii, pe baza prescrierii, cãci biografia se publicase deja în 1897. Procurorul s'a escusat cu aceea, cã s'a trecut cu vederea publicația de atunci și cãrcã acum sã dovedescã, cã prin acãstã scriere se ațitã la urã contra națiunii magiare. Atãt acusatul, cãt și apãrãtorul resping în sinuarea acãsta, jurații înse îi declarã pe Victor Lazar vinovat și-l judecã la 4 luni temniță de stat și 600 cor. amendã, eventual 5 luni temniță. Apãrãtorul însinuã nulitate.

Luni s'a început tot la Cluș, procesul contra lui Teod. V. Pațian, autorul „Cãrții de aur.“ Apãrãtorul adv. Cor. Brediceanu, cere sã se asculte mai mulți experți, spre a se dovedi, cã pãrțile înierminate sînt adevãruri istorice și nu provocã ura între naționalități. Tribunalul respinge cererea, deși între experți erau și Jancso Benedek, Moldován Gergely, Lehmann și alții.

Vorbirea procurorului a fost formulatã dupã vechiul șablon; spune cã Românii gravitezã în afarã; cã totã cartea s'a scris cu apriata intenție sã presinte pe magiari în cele mai negre colori și ast fel sã-i îndemne pe Românii la urã.

Apãrãtorul rãspunde la tóte acușele procurorului, arãtãnd netemeinicia lor.

Mãrți se continuã pertractarea și se terminã cu osãndire lui Pãcãțianu la 8 luni

închisóre de stat, 400 cor. amendã, 1587 cor. spese procesuale. La propunerea procurorului Pãcãțianu a fost deținut imediat, de temã, cã nu cumva sã se subtragã de la pedepsã, prin aceea, cã se va depãrta din țarã.

Din „Cartea de aur“, la cererea apãrãtorului, se decide nimicirea numai a pãrților înierminate.

Contra sentinței aũ apelat atãt procurorul, cãt și apãrãtorul, care era azi Dr. George Ilea, avocatul Brediceanu, depãrtãndu-se din Cluș.

Un public numeros a luat parte la acãstã pertractare.

Procesele politice contra ziaristicii noastre nu sînt terminate, s'a fãcut numai începutul. „Tribunei“ zi de zi i-se inmanuãzã citãri nouã. Era „dreptãții“ e în plinã desvoltare.

Revistã politicã.

Afaceri interne. Cãte-va din ședințele dietei aũ fost ocupate cu dezbatererea asupra vãtãmãrii dreptului de imunitate a dep. Nessi Pál. Dep. Nessi, demonstrase la Cluș contra imnului poporal și pentru acãsta comanda de honvezã l'a degradat din rangul de oficer. Afacerea a devenit celebrã și partida kossuthistã se întrecã în a debutã cu frazele celea mai sfõrãitoare contra acestei cãntãri. Dep. Barabãs întrebã pe min. Fejévary, dacã scie Mãlestatea Sa, cã acest imn nu place națiunii magiare, care o numesce: „cãntecul obraznic al cãlãilor“? și terminã declarãnd, cã vor demonstra în prezența Mãlestãții Sale contra acestui imn, care pentru magiari e ofensator.

În altã ședință a luat cuvîntul în acãstã afacere dep. Eötvös K., care erãși a vorbit vehement.

Franța. În una din ședințele senatului, un senator a propus un proiect de lege contra duelului, în care acesta se declarã de faptã punibilã și cei ce ieu pãrte la el aũ sã fie pedepsiți cu o lunã pãnã la trei ani închisóre și cu 100—5000 franci amendã.

Curentul contra duelului e mai puternic în Saxonia, unde s'a și constituit o ligã contra lui.

Bulgaria. O nouã confusiune a pricinuit guvernului abzicerea alor 80 oficeri, originari din Macedonia, cari aveau de gãnd, cã eșind din armatã, sã trecã în patria lor, spre a lupta în șirul conjurațiilor. Demisiunea n'a fost acceptatã pentru cuvîntul, cã nu-i permisã repãșirea atãtor oficeri din cadrele armatei.

În același timp se vestesce, cã în satele de la frontierã, patrulile de soldați turci cautã dupã arme și cã o parte din banda lui Jankov, oficer bulgar s'a refugiat în Grecia pãnã la primãvarã, cãnd își va reincepe agitația de a rescula pe Macedonienii.

Anglia. În London s'a format o ligã a democrației catolice, care ținteșce sã compunã în corpurile legiuitoare, un partid catolic, dupã pilda centrului din Germania. Menirea acestui partid ar fi apoi sã cerce a infiltra tot mai mult spiritul catolic în tóte afacerile statului Liga acãsta se zice, cã numãrã pãnã acuma 600 membrii.

FEUILLETON.

M Ó R A.

— *povestire originalã.* —

Pe malul unui pãrãuaș sgomotos, în umbra crengilor pletose ale sãlcilor jalnice, móra bẽtrãnului Gerasim, cãrpitã și proptitã din tóte pãrțile, pãrea a se ascunde dinaintea privirilor curioșe,

Ce mai mórã!

Nimic nu era întreg pe ea. Pãreții ei de scãnduri, inverzite de vechime, ca și cãnd și-ar fi urit legãturile bẽtrãne, cu cari erãu împreunați, se pregãteau a-si lua adio unul de la altul, pornind fie care în altã direcție. De nu s'ar fi îngrijit bẽtrãnului stãpãn, de proptele sdravene, pe cari le puse în cale pãreților, cu cugete suspecte de desertare, într'o bunã diminiță s'ar fi trezit numai, cã mórã și-a pãrãșit locul. Dia ce și-ar fi ținut femeia, înbẽtrãnitã alãtura cu el în necazurile și neajunsurile unei vieți întregi? . . . D'apoi din Florica, fata lui cea frumósã ce s'ar fi ales? . . .

De rãspunsul la acesteã întrebãri neliniscitoare, îl mãntuirã, pãnã la o zi cu pãcate, proptelele, aplicate cu multã istețime și pricepere, chiar la punctele celea mai critice.

Asigurat din acãstã parte, celealalte defecte ale morii nu-i pricinuirã lui Gerasim multã spargere de cap. Viatul fluera doine triste prin pãreții hãrbuiți, plóia

strecurãndu-se printre muschii coperișului ciurnit, bãtea tactul cu picãturile mari, cari cãdeau din tóte pãrțile în intervale regulate pe pod, cari erãu neobosiți în róderea și sfiderirea grinșilor mãcinate — și Gerasim, în fața atãtor semne de ruinare și nimicire neîntreruptã, totuși era mai mult vesel de cãt trist.

Îi suna neîntrerupt în urechi scãrtãirea gemetóre a rótelor, ce se învãrteau greoiu, slãbite de bẽtrãnețe și obosela muncii îndelungate, din coș curgeau neîntrerupt grãunțe, pe cari petrile de mórã le sdrobiau uruind surd, și apoi, ca nișce fiere infuriate ce și-aũ perdut tot cumpãtul, le mãnceau, le înghițau, le devorau, urlãnd de hãmiselã și fõme fãrã saț.

Sgomotul acesta asurđitor și rãpitor de odihnã pentru cel ce nu erãu dedați cu el, era mai plãcut lui Gerasim, de cãt ori ce musicã armoniósã.

Și cãnd amuța morișca, cãt de supãrat și moros era el, cãtã grije chinuitoare se arãta pe crețele dese ale feței sale sbircite. Zilele negre ale lipsei îi nãpãdeau.

De nu timp încóce morișca lui Gerasim își fãcea de cap cu neascultarea. Deveni mai capriciósã, de cãt o damã din lumea mare. Șirmanul Gerasim nu-i putã afla placul nici într'un chip.

Dacã era secetã, și apa pãrãuașului scãdea, morișca refusa cu indignare ori ce ascultare. În zãdar încerca Gerasim în asemenea casuri tóte apucãturile, móra nu se mișca. Intocmai ca și caii cu nãrav, pe cari de cei îmblãțesci mai tare, de aceea se fac mai neascultãtori. De aduna Gerasim apa opritã cu stavilare, cãnd o slobođia plin de speranță pe mórã, rótele acesteia

gemeau, scãrtãiau protestãnd și stãteau locului.

Cãnd plóia și creșcea pãrãuașul erã nu era bine. Móra capriciósã își enfunda atunci rótele innegrite de putredime pãnã peste osii în apa molósã, se legãna, se ciãtea, se juca ca o babã bẽtrãnã, care-și mișca cu plãcere membrele voșteđite într'o baie caldã.

De se încerca atunci șirmanul Gerasim a conturba plãcerea morișcei sale, voidã a o constringe la lucru, își fãcea cheltueli. Cãci abia o puneã în mișcare, móra se înfuria, se revolta și începea a se învãrți nebunesc, sdrobindu-se pe sine însãși.

În timp de varã mai învingea totuși Gerasim cu móra lui cum putã, zilele de iarnã înse îi puneau de regulã pe cugete triste. De la Sãn-Nicórã pãnã la Trei-sfinți-archierei abia era cãte o zi dõne, cãnd îi umbra mórã, și atunci numai așa; dacã fãcea foc la róte ca sã se topescã ghiãța care le ține încremenite.

Cu tóte acesteã bẽtrãnului Iubia móra acãsta ruinatã de jumãtate. Simția cã vieța i-ar fi amarã, de n'ar anđi din cãnd în cãnd scãrtãirea rótelor, sgomotul murmurilor al valurilor de apã, uruitul monoton al petrilor, cari atãt îi era de cunoscut, de se trezia și nópcea din somn, cãnd se gãtau grãunțele din coș.

De vre-o cãte-va sãptãmãni încóce bẽtrãnului morar pãrãșea speranță nouã. Crierii lui sã inferbintãu de plãnuri mari, cu ajutorul cãrorã morișca se înfãțoșã înaintea ochilor sãi sufletesci îmbrãcatã în vestiminte nouã, reparatã fundamental. Nu se încumeta sã recunoscã, cã se amãgesce numai pe sine însuși cu visãri despre mórã înnoitã;

Corespondințe.

TRISTĂ SERBARE.

Din Maramureș.

O frumoasă, dar tristă solemnitate s'a săvârșit în 21 l. c. în biserica din Sat-Slatina. În serbătorea ss. Archangelii Michail și Gavril, hramul bisericii din Sat-Slatina, s'a binecuvîntat monumentul așezat pe mormîntul neuitatului Episcop Michail Pavel îngropat în acea biserică.

Sf. Liturgie a celebrat-o Tit Bud vicariul Maramureșului cu asistarea M. O. D. Vasiliu Jody paroh în Vad, Ioan Doros paroh local, Ioan Fanea preot în Sarasen și Vasiliu Ilniczky capelan în Siget, ca diacon. Cântările, cu o precizie rară, le-au cântat corul lucrătorilor erariali români din Ocna-Slatina, cari au cântat și la îngropăciunea neuitatului Episcop.

La finea sf. Liturgiei s'a făcut panachidă, apoi a ingenunchiat întreg poporul și vicarul cu preotul local a zis trei „Tatăl nostru” și trei „Născătoare” pentru repausul sufletului neuitatului Episcop.

După aceea vicariul Tit Bud a ținut cuvîntare despre îngerii din ceriș, despre serviciile, cari le fac îngerii din ceriș pe pămînt, îndemnând pe credincioși să asculte îngerii cei buni și apărători.

Apoi cu cuvinte pînă la urmă a aratat, că sînt suflete bune și pe pămînt, cari cu drept cuvînt se pot numi îngerii buni și apărători a familiilor și a neamurilor. Astfel de înger binefăcător a fost și repausatul Episcop Michail Pavel, a cărui memorie va susține în vece, căci binefacerile lui și fundațiunile lui sînt de o însemnătate eternă.

A arătat vicariul biserica frumoasă din Sat-Slatina zidită cu spesele repausatului Episcop și a legat la inima poporului să nu-l uite nici cînd pe binefăcătorul său și a neamului românesc.

N'au fost ochi în biserica îndesată, cari să nu fie lăcrimat la cuvintele petrungetore a vicariului, mai ales cînd a spus, că în anii trecuți se ruga însuși Episcopul la acest s. altar, er acuma ne rugăm noi pentru dînsul, care zace în mijlocul nostru dar a cărui suflet cu dragoste se uită din ceriș la lacrimile de durere a credincioșilor și amicilor săi.

După cuvîntare s'a binecuvîntat pîtra de marmură așezată pe mormîntul neuitatului Episcop.

Monumentul are inscripția următoare: „Aici așteaptă învierea morților Michail Pavel de Peteritye, episcop diecesan gr-cat. de Oradea-mare, conte roman Asistente la Tronul papal, Prelat domestic al Sfinției Sale Pontifice Roman, consilier intim de stat al Majestății Sale ces. și reg. Apostolice. Proprietar al strălucitului ord al coronei de fer clasa I. Cavalier al strălucitului ord Francisc Josif I. Regeneratorul și al doilea fondator al tuturor instituțiilor culturale din acea diecesă, cel mai mare binefăcător a diecesei sale, adormit în Domnul la băile saline „Pavel” din Slatina în 1-a Iunie 1902 în anul 75 al etății, 51 al preoției, 30 al episcopiei și 23-lea al activității sale apostolice în fruntea diecesei Orașii-mari.

„Dupa exemplul Măntuitorului a trecut binefăcînd la toți.”

„Dumnezeu să-l aibă între aleșii săi.”

Er pe frontispiciul bisericii așiderea este așezată o pîtră de marmură cu inscripția:

„Acastă sfință Biserică, cu concursul credincioșilor, pe cari păstorindu-l s'a ridicat

scaunul Episcopesc al Gherlei, o a zidit în spesele sale.

„Michail Pavel de Peteritye ca episcop gr-cat. al Orașii-mari la anul 1895”.

După finea sf. Liturgie s'a încunjurat de trei ori Biserica și s'a miruit poporul.

Apoi preoții și amicii neuitatului Episcop s'a întors la Siget, la casa vicariului.

Au plîns cu toții aducîndu-și aminte de zilele frumoase petrecute în ziua ss. Archangelii în Sat-Slatina în curțile neuitatului Episcop, în jurul acelui bun Părinte, care s'a dus de la noi și la a cărui mormînt vom peregrina din an în an.

În vece amintirea lui!

SFINȚIRE DE BISERICĂ.

— raport special —

23 Novembre 1902.

Zile de bucurie și de multă mîngăiere sufletescă au fost Sămbăta și Duminică de după ss. Archangelii, pentru credincioșii filiei Lörințiu din tractul Aiudului. În acele zile s'a consacrat biserica gr. cat. din acel sat prin Înalt Preasfințitul Mitropolit al nostru Victor. Excelenția Sa nu a pregetat a osteni la sfințirea acelei biserici, pentru că din început a înțeles jertfele enorme, ce le-au adus poporeni gr. catolici ai filiei Lörințiu pentru s. biserică, dar mai ales, că sînt foarte rari casurile, ca o filie să fie în stare a zidi din puterile proprii, un locaș de închinare Domnului dacă avem în vedere, că credincioșii noștri din Lörințiu numără abia 20 familii.

Vineri în 21 Nov. au plecat deja câți-va preoți din gremiu și clerici, ca să pregătască cele de lipsă pentru consacrare. Sămbăta la 2 ore preabunul nostru Archiereu

își închidea ochii să nu vadă starea desolată, să nu se convingă, că mîra sa a ajuns deja la aceea etate a fetelor bătrâne, cînd nici sulimantul nu se mai prinde de fețele lor sbîrcite, ca pruna uscată.

Cum ridea de ea îndestulire și bucurie sufletul bătrînului la spectacolul drăgălaș ce-l delecta în orele sale de visare! Cîntă fericire trada surisul resfătat, ce se ivea în asemenea clipe de rîpire sufletescă pe buzele sale serioase!

Și prețul acestui fericiri, care încă înainte de-a apuca să răsară pe cerul întunecos al vieții sale îi implu sufletul de lumină strălucitoare, izvorea dintr'o durere veche pe carea Gerasim o ascunse tăcut în fundul inimii sale neîndestulite.

Căci de vre-o câți-va ani încoco, pe lângă totă voia bună ce o arăta în glumele și anecdotele sale vesele, cu cari întretinî pe măcinători ca să nu simțescă lungimea timpului, în suflet îl rodea nelăcetat vermele neobosit al neîndestulirei.

Gerasim era ca o luminare aprinsă, care pînă ce dînsa răspîndescă lumina celora ce o încunjura, ea se topesce și sfințesce. Căci în ce măsură îi scădea cu scurgerea anilor puterile, în acea măsură înainta și ruinarea moricei sale. Starea desolată a proprietății strămoșesci, de care îl lega cele mai dulci amintiri, îi implu sufletul tînguitor de mîhnire chinuitoare.

Cît de bine ar curge lucrurile — cugeta în sine Gerasim adese ori — dacă Florica lui ar fi fecior! Ceea ce nu puteau duce în îndeplinire brațele lui slăbite, ar isprăvi-o puterea tineră a unui făcău voinic. I-ar ajuta și el cu sfaturile bune; mîra ar înflori eră, venitul n'ar seca nici

o dată; ar mai gusta încă odată și el zilele albe de cari avuse parte în tinerete.

Dumnezeu înse e bun, vede necasul omenilor sîrmani și le vine într'ajutor chiar în momentul suprem, cînd lipsa e mai ardetore, cînd desperarea nemilosă își întinde deja spurcatele sale brațe de polip, să cuprindă în mrejiile sale jertfa alasă.

Florica era mirasă de vre-o câte-va săptămîni. E drept că mirele ei nu era din vîlfa mare, dar Gerasim era îndestulit cu alegerea ficei sale, pentru că scia că e voinic și lucrător. Și de ast fel de om avé el trebuință.

Într'o zi de toamnă se întimplă o minune, de care bătrînul Gerasim nici nu visase.

Morișca era îndesită de măcinători; rôtele ei negre se învîrteau vesele; și se păre că scii și ele ceva despre evenimentul momentuos ce se pregătia în familia stăpînului lor, atîta erau de sprintene.

Încă nu încetase bine risul produs de o glumă a morarului, cînd o trăsura domnescă se întorse de pe drumul colbos cătră mîra și peste câte-va momente se opri înaintea ei.

De cînd își aduc omenii aminte o trăsura atît de elegantă nu visitase mîra acăsta.

Un domn corpulent se gete jos din ea și porni spre ușa morii.

Gerasim își perdu capul de surprindere, în care se strecura și puțină frică nelinișcitoare. Ce o să însemneze acăsta? . . . Omenii sîraci de regulă pîrtă frică, și încă nu fără temel, de visitele domnesci, căci acelea mai tot de una în împreunare cu

neplăceri, Cînd un avocat își aduce necaz pe cap, cînd o comisie te surprinde . . . și omul sîrac rămîne tot de una păgubaș.

În cât-va totuși se linișci, cînd eșind din mîra, se convinge, că visitătorul său e proprietarul bocotan din sîmînța lui Israel, care cuprinse prin viclenele sale uneltiri mai mult de cît jumătate din hotarul comunei. Cu acesta Gerasim nu avuse în totă viața sa nici o afacere.

— Cine e stăpînul ruinei aceste? — se adresă jidanul cătră morar arătînd cu degetul său inelat cătră mîra.

Tonul desprețuitor, în care vorbea jidanul de mîra, îl strepunse pe Gerasim în inimă.

— Eă sum, domnule, — își înneacă durerea morarului, răspunđînd lini și linișcit.

— Dta? . . . Bine, atunci așî avé puțină vorbă cu dta.

— Sînt gata a te asculta domnule.

— Am venit la dta să facem un tîrg, de vom puté.

Gerasim sciindu-și sîrăcia sa rămase surprins la auđul acestor cuvinte.

— Să vorbim limpede și hotărît, — continuă jidanul, observînd zăpăcela morarului. — Așî vrea să cumpăr ruina acăsta, pe care dta o numesci mîra. Ce preț potesci pentru ea?

Lui Gerasim i-se urcă tot sîngele în cap. Cum, să se despărtescă el la bătrînețe de mîra lui, și chiar acum, cînd avé să o ducă în ordine cu ajutorul fiitorului ginere?

— Domnule! — zise morarului resolut. — Mîra acăsta nu mi-e de vîndut. Mi-e foarte scumpă, nu cred că ai da prețul ce l-așî cere pe ea.

(Va urma)

însoțit de Illustrisimul Dn Dr. Vasile Hossu, canonic, a sosit cu trăsura la marginea Lörințului, unde l-au întâmpinat mulțimea poporului din loc și jur, împreună cu autoritățile, civile anume: Br. Bánffy K., protototar comitatens, protopretorele Imreh I., notarul cercual, pe cum și reprezentanții bisericești reformate din loc.

Înainte bisericești așteptau îmbrăcați în ornatele preoțești. Răsimul Dn Dr. Isidor Marcu, canonic, protopopul Aiudului I. Maior, preotul locului, Teodor Radu și protodiaconul I. Br. Micu. Protopopul, în cuvinte alese și însuflețitoare, exprimă în numele poporului mulțumită profundă și bucurie neșpusă, pentru că Escelenția Sa le-a ascultat și împlinit dorința lor. După acestea intră cu toții în biserică, unde se începe slujba pregătitoare pentru așezarea sa. mōște pe altar, împreună cu inseratul și mănecatul pontificând Escelenția Sa, őr cāntările executate fiind de o grupă de distinși cāntăreți.

După sfirșitul slujbei, Escelenția Sa se retrage în casele proprietarului Ioan German, unde primesce diferitele deputațiuni.

Duminecă dimineața la 8 ore se începe sf. liturgie sub pontificarea Escelenției Sale cu asistența alor 4 preoți și 2 diaconi, în prezența aproape 500 omeni. După ce se face înecunjuratul bisericești cu ss. mōște, și după cetirea documentului de consecrațiune, mōștele și documentul se așeză în masa de piatră a altarului, cu finea cārei ceremonii se sfirșesc și actul consacrațiunii bisericești. După sf. Evanghelie, Escelenția Sa în o predică frumoasă și până la lacrimi emoționătoare, recomandă credincioșilor cercetarea sf. bisericești, unde pot să cēră de la Domnul tōte darurile de cari sū lipsă. După sfirșitul liturגיעi urmēză banchetul, la care participară vre-o 50 persoane. Primul toast îl ridică Escelenția Sa pentru Papa și Împēratul; al doilea Magnificul Dn. Szász J. v.-comite pentru Escelenția Sa; Illustrisimul Dn Dr. Vasile Hossu pentru Dl v.-comite și pentru cei alaiți reprezentanți civili, în urmă protopopul Maior amintind, că în ziua următoare e martirul Victor, închină pentru Escelenția Sa. După acestea archiereni ridică masa și plēcă cātră casă însoțit de nesfrșite urale de „să trăiescā.”

Nu pot de încheiere, să nu amintesc aci pe omul, cāruia i-se cuvine partea lenului, atāta în edificarea bisericești, cāt și în reușita ceremoniei consacrațiunii. Ca unul care am luat parte la acēsta sērbătoare, am avut prilejul a mă couvinge și a auzi din gura omenilor competenți, că proprietarul Ioan German, care e un țaran fruntaș însuflețit de caldele și crescinescile sentimente moștenite de la părinți și de îndemnările preotului Teodor Radu, a jertfit cu dragă inimă din avutul sēu pentru s. biserică. Mulți spun, că banii și munca materială prestată de dēnsul, se urcă la suma de 800 cor., abstrāgēnd meritul moral, care nu se pōte descrie. Mi-am ținut de cea mai plăcută datorință a releva fapta acēsta, pe care nu mulți o sciū.

Din parte-mi doresc acestul fruntaș cā Dumnezeu sē-i resplătēsca însutit jertifele sale, aduse pe altarul bisericești și-a neamului.

Fără voe imi vine în minte eugetul, că dacā cele 20 familii gr. cat. din Lörințiu, cari nu sū preot în loc sū putut ajunge acolo să-și edifice o biserică în preț de

8000 cor. unde nu ar putē ajunge alte sate mai puternice și mai compacte, avēnd conducătorii lor, dacā . . . o de ar lipsi acest dacā. . .

J.

Sinodul protop. din tractul Cluș.

— Raport particular —

Cluș 11 Novembre 1902.

În 18 l. c. s'a ținut sinodul mixt al tractului Cluș în școala confesională gr. cat. din Cluș. De mult timp nu sū mai participat preoții din tractul Clușului la sinod în număr așa de frumos, ca acum. Abia dōr unul a lipsit, împedecat fiind.

La 7 ore dimineața s'a ținut serviciul divin în biserică, servind protopopul Dr. Dăianu asistat de On. Ștefan Roșian, Ioan Mihalca și Emiliu D. Măcelariu. La orele 8^{1/2} după invocarea spiritului Sfiut, protopopul Dr. Dăianu deschide sinodul în care a spus cam următoarele idei:

Cuvintul de deschidere.

După o căldurosă salutare, cātră preoți și mireni, acum cānd prima oră vede adunați pe reprezentanții tuturor parochiilor din tract, spune că sinodul protopopesc e o instituție vechiă în biserică noastră. Datēzā dinainte de Unire. Deja în sinodul din 1700 se prevēd pedepse de „12 florinți“ pentru cei ce n'ar participa la „sābor.“ Unirea a realizat multe progrese în biserică noastră. A introdus cultul literilor și al sciinței. Dar cu tot progresul nu a devenit superfluu acest sinod; din contrā. Pe lângă comunicațiunea de idei, prin cărți și jurnale, acēstă comunicațiune imediată, cu graiū viū, rămāne tot așa de necesară și folositoare ca înainte. Pōte mai mult. Cāci tindem spre autonomie. Trebuie deci să ne dedăm cu ea; se atragem elementul laic și să-l deșteptăm interesul pentru biserică. Situațiunea generală a poporului nostru urgitēzā mult realizarea problemei. În urma desfășurării cunoscuta a stărilor de acum, e generală consciința în elementul cult mirean, că biserică este fortul nostru, ultimul nostru refugiū puternic. De aceea în mod firesc mireni se apropie tot mai mult de biserică. E chemarea preoților să-i lege bine de cauza bisericești. Să se pōrte așa, ca să nu-i disgaște, să nu-l alunge, ci să-l atragă. Curentul acesta, de revenire a inteligenței cātră biserică sa, impune preoților și detorința să-și împlinescā oficiul sacru mai cu inimă, mai cu evlavie, cāci sūnt mai observați și esemplul, ce-l daū, pōte folosi, ori strica, după cum e bun, ori rău, mai mult, ca înainte.

În împlinirea mai cu zel și devotament a misiunii, să ne împiteneze faptul, că Unirea bisericești noastre cu Roma, acum la începutul veacului al III-lea al esistenței sale. — În urma celor mai nouē scrutări istorice — apare într'o lumină nouă, și mai frumoasă, și mai mārētă, și mai însuflețitoare, ca până acum.

Scrierile cele mai nouē istorice ale bărbaților nostri, dovedesc că Unirea a fost actul cel mai mārēt al poporului nostru, că a fost act matur și bine socotit sēvirșit de toți Românii. Cā desbinările de mai târziu, cari s'au perpetuat, durere, până azi sūnt numai opera intrigilor străine, în deosebi a Sērbilor și uneltelor lor.

Acēsta trebuie să ne înalțe și să ne umplă de încredere, că servim ca preoți nu numai o misiune sacră universală ci și o misiune specială romānescă în mijlocul neamului nostru; acēsta să ne îndemne la luptă; sub stēgul crucii, cu armele blānde ale adevērului și credinței, spre mārirea lui Dumnezeu și fericire poporului nostru.

Cuvintarea de deschidere e primită cu aclamațiuni însuflețite.

Omaj și mulțumită.

Înainte de ordinea zilei părintele P. Dan, din Lāpun, salută pe noul protopop în numele confrăților preoți și a poporului. Spune că Clușul a avut tot de una protopopi distinși, și exprimă convingerea, că sub înțeleptă conducere a noului șef tractul va înflori.

Părintele Ștef. Roșianu, fost adm. interimal, propune, ca sub impresiunea cuvintării de deschidere, sinodul să exprime pe cale telegrafică omaj, recunoștință și mulțumită în numele acestui tract Prea Veneratului Consistor și Escelenției Sale, Metropolitului, pentru că „în persōna Prea Onoratului Domn Dr. Elie Dăianu i-a dat un șef cu inimă plină de credință și dragoste față de binele bisericești și sōrtea poporului,“ sub care se speră, că tractul Clușului va înainta în tōte direcțiunile. — Propunerea s'a primit cu aclamațiuni dar a rămas ca omajul și mulțumita să se exprime la protocol.

Se alege apoi o comisiune de 3 membrii, ca se censureze credențiunile membrilor mireni. — Verificāndu-se apoi membrii prezenți, s'au aflat absenți dintre preoți 2. dintre mireni înse forte mulți.

Se spune, că mireni aleși sū cerut diurne și spese de călătorie, ca să participe. — ceea ce arată puțin interes pentru cauzele bisericești și școlei.

Fondul și biblioteca tractului.

Până ce comisiunea verificătoare a lucrat, protopopul a prezentat un raport amēnunțit despre starea morală și materială a tractului.

On. Valeriu Pop, din Cluș-Mānăștur, a prezentat apoi budgetul pe 1903 al fondului tractual. În legătură cu acesta s'au pertractat și cererile de ajutor din acest fond — peste 10. și s'au votat: Parochiilor Feneșul-sāsesc, 100 cor. Gilău 50 cor. Suciag 100 cor. Măcișag 60 cor. Tiurea 40 cor. (tot pentru susținerea școalelor) apoi școlei din Lāpun și celei din Stobor câte 10 cor. (pentru recușite) preoților Ioan Romanțian, 30 cor. Luca Stan, 30 cor., învētătorilor Ioan Runc și Isidor Cergit, câte 20 cor. Delegațiilor învētătorimeii, cari sū participat la adunarea gen. din Blāș li-s'au votat spesele de călătorie.

În interesul fondului tractual s'au primit două propunerii, făcute de St. Roșian: ca să se facă un regulament intern pentru comitetul de administrațiune al fondului și unde e ocașie favorabilă, să se plaseze capitalul în realități de pe teritoriul tractului.

Raportul bibliotecarului tractual, tot On. Val. Pop, s'a luat spre știre cu durere, pentru că s'a constatat, că preoții puțin us fac de cărțile din bibliotecă. În legătură s'a primit propunerea, ca pe viitor biblioteca tractului să cumpere numai cărțile mai

scumpe, necesare preoților, și cu restul de bani, să se întemeieze și alimenteze bibliotecile parohiale, ambulante, pentru credincioși.

S'a făcut amintire și despre cărțile harnicului nostru istoriograf Dr. Aug. Bunea, căruia dintr'un sinod anterior i-sa fost trimis o adresă de aderență pentru bogata sa activitate literară. Cărțile prețioase înse totuși nu-i le-au cumpărat. S'a accentuat, că cu adrese platonice nu se sprijinește literatura, nici nu se folosește. De aceea s'a hotărât, ca fie care parohie să procure câte o carte de ale Domnului canonic Dr. Bunea în fie care an, până ce le va avea toate.

În reuniune.

La punct 9 al ordinii de zi a venit „reuniunea de înmormântare a preoților” din tract, care esită — rău-bine cum esită — de mulți ani. Preoțimea rugase Preaven. Consistor să înființeze o astfel de reuniune arhiepiscopale. Rugarea nu s'a admis și i-s'a recomandat reuniunii, ca să-și verse capitalul în fondul cultului tractual, din care și preoții se ajută. Sinodul nu a fost de această părere, ci a hotărât să-și susțină reuniunea tractuală și mai de parte. Pute la inițiativa privată s'ar pute întemeia o astfel de reuniune folositoare pentru toți preoții din arhiepiscopale. Și dacă s'ar înființa, Consistorul de sigur o ar aproba lăta o chestiune de meditat!

Comunicări oficiale.

A urmat apoi mai multe comunicări din partea prezidiului. În special s'a atras atențiunea preoțimei la instrucțiunea pentru purtarea matriculelor și s'a cetit observările Prea Venerabilului Consistor cu privire la matriculele din anul 1900.

S'a anunțat, că pe viitor ca Regulament intern pentru sinode va servi „Regulamentul” stabilit pentru sinodele arhiepiscopale. Aceasta în urma unei hotărâri a Prea Ven. Consistor, dată la rugarea sinodului din anul trecut, prin care se cerea elaborarea unui regulament intern pentru sinodele protopopesci.

S'a atras deosebita atențiune a preoțimei și a curatoratului la datorințele, ce le au față cu asigurarea edificiilor bisericesci-scolastice, în urma circularului 5350 din a. c. și la achitarea taxelor la reuniunea de asigurare arhiepiscopale. Urmăzătorul raportul școlastic protopopesc, privitor la starea învățământului în anul școl. 1901/2 și se accentuează necesitatea de a instrui pe băieții în pomologie și stupărit.

La propunerea dlui Ștefan Roșian sinodul hotărăse, a susține și pe anul școl. curent cele 2 premii de câte 10 cor. votate încă în 1900 pentru învățătorii, cari vor arăta mai mult spor în pomărit sau stupărit; premiul, pe cari nimenea nu le-a câștigat, pentru că nimenea n'a concurs după ele!

La punctul „propuneri”, părintele Ștefan Roșian a luat de nou cuvântul, pentru a propune, ca preoții ce vor primi ajutor de stat, să cedeze și în acest an ca și în anul trecut câte 10% fondului subsidiar arhiepiscopale. Durere înse, propunerea n'a aflat ecou, cu atât mai puțin aprobare. Și hotărârea din anul trecut numai jumătate din preoții cu „subsidiu” au satisfăcut până

acum. Vădând, că hotărâri de acest fel numai în 1—2 tracte protopopesci s'au luat, nici cel din tractul Clujului nu s'au mai putut însufleși pentru atari jertfe. Lipsa de entuziasm să resimite pretutindeni. Acesta s'a vădit și resimțit și în sinodul din Cluj. Se sperăm înse, că viitorul va aduce o întorcere spre bine și în privința acesta.

Sinodul a decurs de alt fel în ordine perfectă și bogatul program a fost eschauriat deja la orele 12, când cei mai mulți s'au depărtat cu conștiința datorințelor împlinite.

Membrii forului protopopesc și al senatului școl. au fost întruniți la masa ospitală a Domnului protopop, iar după amiază au ținut ședință și au lucrat până la orele 8, finalizând toate procesele disciplinare din tract.

Raportor.

Noutăți.

Întru mărirea lui Dumnezeu. La stăruința Onorabilului Domn Simeon Marcu, paroh în Gârbova-de-jos și a curatorului de acolo George Marian, am avut multă mângăiere de a vedea colorată și biserica noastră și încă foarte frumoasă. D-lor au trimis pictorul la noi, plătindu-l suma de 80 cor., la cari au contribuit On. Simion Marcu, 22 cor. George Marian 22 cor. restul de 36 cor. tot prin Domnia-Lor s'a colectat de la poporul credincios din Gârbova. Făcându-ne nouă prin acesta o surprindere plăcută, le aducem pentru această faptă marimă și pe această cale mulțumitele noastre, rugând pe a tot puternicul Dumnezeu să le respălătească cu viață fericită. Lörinez în 27 Nov. 1902. Curatoratul bisericesc.

Sciri personale. La închirierea nrului trecut ne-a sosit din Viena știrea, că preotul militar Aurel Florian, capelan militar cl. I. protopop al arhiepiscopale, a fost decorat de Măiestatea Sa cu crucea cu coronă de aur pentru meritele câștigate în decursul funcționării sale. Păr. Florian fusese mai mulți ani staționat în Bosnia și numai în timpul diu urmă a fost transportat la Viena. — Tot din Viena se vestesc, că dr. George Moga, medic militar în regim. 50 din Alba-Iulia, a făcut cu distincțiune esamenul de medic, de ștab. — Felicitările noastre!

Bola Măiestății Sale. După unele zăre bola Monarhului ar avea caracter acut. Măiestatea Sa suferă de ischias în grad mare și ast fel e nevoit să steie în chilie.

La Plevna. În Iași a început a fi tot mai mult primită ideea unei excursiuni pe câmpiile Plevnei, udate cu sângele vitejilor soldați români în războiul pentru independență. Se crede, că o societate de mai multe sute studenți și cetățeni vor face această excursiune.

Alfred Krupp, marele fabricant de tunuri a murit la Vila Hügel. Krupp era de 80 ani și era proprietarul celei mai vestite și mari fabrici de tunuri. Aprupe toate statele se provideau cu tunuri din această fabrică. E vorba că împăratul Wilhelm al Germaniei, încă va lua parte la înmormântarea lui.

Constituire. Societatea de lectură a tinerimei de la Institutul pedagogic ort. român din Arad, s'a constituit sub conducerea M. On. D. prof. Dr. Ioan Petran, pe anul administrativ 1902/3 în modul următor: Comitetul: Președinte: Romul R. Rațiu, teol. c. III. Secretar: Virgil S. Cosma, teol. c. II. Notar: Traian Debeleac, ped. c. IV. Bibliotecar: George Nestor, teol.

c. II. Vice-bibliotecar: Nicolau Hărduțiu, ped. c. III. Controlor: Iosif Leu, ped. c. IV. Căssar: Lazar Iacob, teol. c. I. Comisia literară: Președinte: Moise Popovici, teol. c. III. Membri: Aurel Papp, teol. c. II, Adam Valu, teol. c. I. Nicolae Cristea, ped. c. IV. și Nicolae Radovan, ped. c. III. Comisia musicală: Președinte: Iuliu Olariu, teol. c. III. Membri: Aurel Raica, teol. c. II. Vasile Spănu, teol. c. I. Ștefan Ștefu, ped. c. IV. și Ioan Toconită, ped. c. III.

Avis. Caut spre cumpărare periodicul „Predicatorul sâtenului român” respective „Preotul român” de pe anii: 1879, 1880, 1881, 1885 și 1886. așa că numerii din respectivii ani să fie compleți. Numerii de pe ori care an îl plătesc cu 4 corone. Sig. (Felsőszék) 23. Nov. 1902. (p. Csizér, com. Szilagy) Laurentiu Sima, preot gr.-cat.

Sciri bune. Ne sosese din comuna Șura-mică, distr. Sibiului, unde o mână de parohieni, de abia 350, și-au zidit în timp scurt biserică de piatră și acum școlă frumoasă. Înaugurarea edificiului școlar s'a făcut în 16 crt. fiind de față admin. protop. Nicolau Togan mai mulți preoți din jur, câți-va învățători și mult popor. S'au făcut mai întâi serviciu divin și apoi în procesiune au plecat la școlă unde s'a stropit cu apă. Dl admin. protop. a adresat poporului cuvinte foarte instructive, laudând spiritul lor de jertfă și zelul preotului Aron Mihuleț.

Mensa academică. Au mai contribuit pentru masa studenților universitari din Cluj înființată de „Economul” Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni 200 cor. și Emanuel Ungurean, avocat în Timișoara 100 cor. Din acestea și alte sume mai mici ce au încurs se vor înființa cu 1 Decembrie încă 3 locuri nouă și ast fel vor fi provăduți cu prânz gratuit de toți 15 studenții universitari.

Călășerul la Paris. Săptămîna trecută au plecat din București la Paris doisprezece Olteni, cari au fost angajați de un impresar de acolo, spre a juca pe scenele diferitelor teatre din capitala Francei jocul călășerilor. Li-s'au cumpărat costumele cele mai frumoase și steagul român este de o frumusețe rară. Ei var primi, pe tot timpul șederii lor la Paris, pe lângă cele necesare și cheltuelile de dus și întors, fie care câte 200 franci lunar.

Necrolog. † Simeon, Ignat, paroh în Ciend. distr. Ludos, a reparașat la 15 crt. în al 60 an al etății și 30 al preoției.

În vezi amintirea lui!

Aducem la cunoștință, că se va ține târgul de vite din Blaș, începându-se în 3 Decembrie.

Un băiat,

care poșede pe lângă limba română și cea magiară și are cel puțin 11 clase gimnastice, află aplicație la librăria tipografiei seminariale

Blaș, Novembre 1902.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Alesandru Papiu Ilarian.

(27 Sept. 1828—23 Oct. 1877.)

(Continuare.)

Cât de mare fu alipirea poporului către Papiu, apare evident dintr-o scenă petrecută tot în decursul adunării de la Dumineca Tomei.

Anume, comisarii guberniali venind și ei din curtea episcopescă în adunare, cu gând să o spargă, voră să vorbească cu Papiu, dar poporul nu lăsa pe tribunul lor să se apropie de comisari, căci îi era frică, nu cumva să-l prindă.

„Lăsați-mă fraților, să mă înțeleg cu dînșii” — zise Papiu către popor.

„Să te înțelegi, domnule — răspunse poporul — dar nu te apropia tare de dînșii, nu te crede lor, noi îi cunoștem bine, sintem pățiți!”

Și până când se înțelegeau comisarii cu Papiu în o distanță de vre-o șese pași, poporul îl ținea de brațe, căci îi era frică, nu cumva comisarii să fie înțeleși cu miliția, ca să aresteze pe Papiu și pe ceilalți conducători ai săi.¹⁾

De nime poporul nu voia atunci să asculte, nici de comisarii ungurești, nici de vorbele Episcopului Leményi, ci numai de Papiu și de soții săi.

Eșind din biserică de la serviciul divin la care asistase adunarea întrégă, Episcopul Leményi încă ținu o cuvintare către popor de pe estrada catedralei, de unde vorbiră și tribunii, și cu vorbe blânde îl îndemnă, să se ducă acasă, zicând, cu sf. Scriptură, că „tota puterea este de la Dumnezeu, și care nu se supune mai marilor, lui Dumnezeu nu se supune.”

Atunci Papiu făcu Episcopului observarea, că „astăzi cel ce nu ascultă de popor, nu ascultă de Dumnezeu”; după aceea demonștră, că poporul și conducătorii săi „nu află nici o cauză întemeiată pentru care să se departe”.

Pe Episcop „poporul nu-l mai lăsa la la vorbă, pe lângă totă rugarea tribunilor,” și ast fel Leményi cu mare durere sufletească fu silit să se depărteze din mijlocul poporului.²⁾

În Relațiunea comisariilor se zice, că Papiu Ilarian de repetite ori l'a împedecat pe Episcop în vorbirea sa, și batjocorindu-l, îndemnă pe popor, să nu asculte de cuvintele lui: „A Méltóságos püspök Ur is a nép lecsendesítésére egy atyai és a nép felfogásához alkalmazott beszédet tartott, — kitis Pap Sándor beszédében több versenyt meg gátolván, ki gunyolván, ezen szavakat mondotta a népnek, hogy a püspökre ne hallgassatok.”³⁾

Înse această aserțiune a comisariilor guberniali este incorectă în forma cum este dată. Papiu însuși protesteză contra învinuirii, îndreptând și clarificând vorbele comisariilor mai sus amintite.

¹⁾ Veđi A. Papiu Ilarian, Ist. Rom. din Dac. sup. tom. II. pag. 136—7.

²⁾ Ibidem, tom. II. pag. 142—3.

³⁾ Veđi Doc. just. ibidem, tom. II. pag. 282.

Într-o notiță făcută la acest asert, Papiu zice: „Nu e adevărat, cumcă Alesandru Papiu ar fi împedecat pe Episcop în vorbă, ci chiar din contră dînșii provocă pe popor mai de multe ori, ca să asculte pe Episcop; dar poporul nu-l ascultă bucuros, pentru că îl mâna de la adunare. Mai încolo comisarii zic, că Papiu ar fi batjocorit pe Episcop, zicând, să nu asculte poporul de sfatul Episcopului; într'aceea comisarii greșesc; pentru că vorbele aceste nu cuprind în sine nici o batjocură, nici nu sint zise cu scopul de a detrage cât de puțin autorității episcopesci, — din contră Papiu stima pe Episcop, și și acum îi pare foarte rău, că constrâns de adevăr îi cânta adese ori să scrie unele lucruri neplăcute Episcopului, asta inse nu e culpa lui.”¹⁾

Am citat propriile lui cuvinte pentru a slăbi mai tare falsa informațiune, ce comisarii au trimis-o comitetului suprem a Albei-inferioare despre tinărul Alesandru Papiu. N'avem motiv de a ne îndoi în mărturisirea sa proprie, și ast fel nu putem admite învinuirea comisariilor. El nici când nu a negat, ce odată a făcut. Prin urmare, dacă el însuși negă, că ar fi batjocorit pe Leményi în decursul vorbirii, și că ar fi îndemnat poporul contra lui la neascultare: trebuie să credem cuvintelor sale, mai mult de cât celor din Relațiunea comisariilor, cari erau spuse cu intențiunea de a-l presenta în colorii nefavorabile.

E drept, că Papiu nu scrie fără de patimă despre Episcopul Leményi, pe cum se vede această din mai multe locuri ale Istoriei sale; dar această se esplică din spiritul timpului.

Toți aceia, cari nu erau neconditionat aderenți al programului național românesc, ori erau pentru uniune, în acele vremuri se considerați de filo-maghiari, și ca atari erau priviți cu un fel de suspiciune din partea naționaliștilor români. Acestor fel de oameni aparținea și Leményi, de altcum om cu cele mai nobile intențiuni, atât pentru biserică, cât și pentru neamul românesc. Tote învinuirile ridicate contra lui au fost nedrepte. Bunul archiereu a cădut jertfă mai mult împrejurărilor furibunde, cari îl făceau situația foarte analógă cu cea a lui Inocențiu Micu Clain, de cât greșelilor sale. În situația critică el nu se mai scia orienta și rezolvi definitiv într-o direcție ori alta.

Din nefericire a fost neînțeles chiar și de către ai săi, cari priviau în el o simplă uneltă a guvernului. Papiu încă era dintre aceștia; el încă privea în Leményi o pedecă a mișcărilor naționale românesce. Tinărul Papiu tote le privea prin prisma naționalismului; răpit în tote judecățile sale, de sentimentele înfocate ale naționalismului, nu putea să facă altă mențiune despre Leményi, de cât care aievea a și făcut-o în Istoria sa.

Mai târziu inse pe la 1852 a regretat lucrul acesta, pe cum se vede și din citatul de mai sus; și când a judecat cu minte mai bătrână, l'a regretat pôte și mai mult. — Probabil la această se referesc și cuvintele din Barițiu, care ne spune, că Papiu în August 1869 îi zicea, că „de ar mai publica

¹⁾ Doc. just. ibidem, tom. II. pag. 282. Not.

în a doua ediție Istoria sa, mai multe ar schimba într'insa.”²⁾

Și în adevăr, nimic nu ar fi reclamat mai mult schimbarea, de cât chiar părerile sale emise, despre nobilul archiereu Leményi.

După digresiunea această, caracteristică la totă întâmplarea pentru Alesandru Papiu, și pentru judecata sa, să reluăm mai departe firul adunării de la Dumineca Tomei.

După ce poporul s'a consultat cu conducătorii săi, și după ce aceștia, în special Papiu, l-au dat diferite învățături frumoșe despre naționalitate, luminându-l asupra situațiunii politice și îndemnându-l la ordine și liniște, la invitarea lui Barnuțiu, omul poporului, adunarea se amână până la 3/15 Maiu.

Poporul român se împrăștiă erăși pe la ale sale, dovedind în mod strălucit, că Românii se sciū aduna și sfătui în pace, și ducând cu sine un câștig mare, neprețuit: deșteptarea conștiinței naționale. „Dacă n'ar fi câștigat Românii pentru astăzi nimic din tote mișcărilor din anul 1848, ci numai deșteptarea națională și cunoștința drepturilor, singur această conștiință de libertate națională este un câștig neprețuit, un rezultat, fără care o națiune nu pôte să facă un paș în politică.”³⁾

Înse înainte de a se depărta poporul, care era de față în număr de 5—6 mi, ceru comisariilor guberniali, să nu facă nici un rău conducătorilor săi. Comisarii promiseră, că din partea lor nu are să li se întâmple nimic, apoi le dederă și în scris adevăriniță, în care se testeză purtarea poporului și conducătorilor lui.

Acastă adevăriniță dată din 30 April și iscălită de Menard Fosztó, jude primar, și de Ioan Miksa, vice-comite, în traducere românescă sună așa:

„Subscriși dăm adevăriniță, cumcă Ioan Butean, Alexandru Papiu și Avram Iancu provocați fiind de către noi în înțelesul rescriptului înaltului guvern, au îndemnat pe poporul plătitor de dare adunat astăzi la Blaș, în acest nobil comitat al Albei-inferioare, să se împrăștie, și după ce vor merge acasă, să fie pe pace, — la ce poporul s'a și împrăștiat. Ast fel pentru cele întâmplăte astăzi nu li-se va face nici un rău din partea noastră, pot să mērgă în pace către casă și îi recomandăm și altora.”⁴⁾

(Va urma.)

Prof. Dr. Ioan Barițiu.

¹⁾ G. Barițiu, Părți alese din Istoria Transilvaniei. Sibiu 1890. Vol. II. pag. 106.

²⁾ Istoria Românilor, tom. II. pag. 140.

³⁾ Textul original: Alább irtak adjuk ezen bizonyításunkat arról, hogy a' mai napon ezen nemes Alsó-fejér vármegyében Balázsfalván össze sereglett adozó népnek Buttyán János, Pap Sándor és Jánk Ábrahám Urak, oly utasítást adtak az általunk F. K. Fő Kormány azék rendeletei nyomán a' hozzájuk intézett felszólításunkra, hogy oszlojjanak el, — és mind jelenleg, mind hazamenetelek után legyenek csendesesen — melyre a nép el is osslott: mihez képest a mai napon történtekért tőlünk bántodások nem lesz, békeségesen haza mehessenek és másoknak is ajánljuk. Balázsfalva Ápril. 30-án 1848. — Fosztó Menyhart s. k. főbíró, Miksa János s. k. alispán. — Doc. just. ibidem, tom. II. pag. 283—4.

CRUMIRUL

sau

călăuzul prin deșert
de K. May.

(Continuare.)

„Nu vrei să-mi spui numele tău?”
mă rugai eu.

„Mă numesc Giumeilah.”

„Atunci vină cu mine, Giumeilah!
unde locuiește șeicul acestui sat?”

„Aci? Este el tatăl tău?”

„Nu, el este fratele tatălui meu și este
șeicul Meșeer-ilor de la Hageb-el-Aiun și
Hamra-Kamuda.”

„Atunci și tu ești oșpe în cortul acesta?”

„Da.”

De asta îmi părea și mai bine, de
ore ce pretinul unui oșpe trebuie și mai mult
respectat, de cât propriul pretin și oșpe.
Am aruncat mantana peste umerii fetei și
o condusei afară din cort. Aci stătea calul
meu, jefuit deja până la piele; el era in-
cunjurat de beduinii mulți, cari îl examinau
construcția corpului. Er' colo, la intrarea
în sat, apăreau chiar atunci șeicul Ali-en-
Nurabi și englezul, ambii ca — prinsoneri.

„De când s'au obișnuit braviii fi ai
Meșeer-ilor, se jefuiesc pe pretinii oșpeților
lor?” strigai eu cu voce puternică. „Unde
este domnul și conducătorul acestui sat?”

Un beduin bătrân pași înainte.

„Ești sum acela. Ce vrei tu?” întrebă el.

„Uită-te la Giumeilah, rosa de la
Gamra-Kamuda! Ea mă numește fratele ei
și în păr poartă darul meu. Ea m'a primit
în cortul tău, și tu permiți omenilor tăi,
să-mi jefuiesc calul? Privește la umbra
cortului tău, o șeicule; dacă ea a înaintat
numai o palmă de loc, până aci, unde-mi
implânt pumnalul în pământ, atunci acela,
care mai pozează numai ceva, ce-mi aparține
mie, va muri prin cuțit!”

Un murmur puternic se ridică împrejur,
er' din mulțime strigă o voce: „Nu-l crede,
o șeicule! El este un mincinos, un ghiaur,
în corpul căruia locuiește dracul!”

Era crumirul, care a vorbit aceste cu-
vinte. Eu nu le băgai în samă. Șeicul în-
trebă pe fată: „Fică a fratelui meu! de la
el ai luat tu aceste daruri?”

„Da, el este un oșpe trimis de Dum-
nezeu, și stă sub scutul tău.”

„Tu trimiți griji asupra capului meu;
înse cuvintul tău este cuvintul meu, și fra-
tele tău este fratele meu. Dați-i înderēt tot
ce i-ați luat; el este ca și un fiu al Șereh-
nilor!”

Apoi el se apropia de mine și-mi
atinse mâna.

„Fii binevenit! Ești liber să umbli la
noi, pe unde-ți place. Pretinul tău este pre-
tinul meu, și inamicul tău, inamicul meu;
acesta este dreptul, carele-ți compete ție,
oșpeului.”

„Mă încred în tine, o șeicule. Dar
atunci pentru ce faci prinsoneri pe pretinii
mei?” întrebai eu, arătând spre Ali-en-
Nurabi și englez.

„Bărbații aceștia sînt prietini ai tăi?”

„Da.”

„Încă nu știu, cum aș sosit ei în satul
nostru. Eu am fost la turme și am ajuns
aci numai când tu ieșiai din cort. Voiu cer-
ceta lucrul. Bătrânii să se adune la sfat!”

La intrarea în sat se auzi acum un
țipet de frică. Am privit într'acolo și vë-
duli pe Achmed-es-Sallah, călare pe cămilă,
năvălind printre corturi, așa, că toți se îm-
prăsciară în toate părțile. El ține pistolele
în mâni și striga: „Sihdi, sihdi! Unde este
Effendi meu? Achmed-es-Sallah e aci!”

Î-am făcut semn. La moment își opri
cămila, o făcu se ingenunche, sări jos și
mă îmbrățișă. Bravul băiat mă avea întru
adevăr drag de tot.

„Ești prinsoner, sihdi?” întrebă el.

„Nu.”

„Dar cealalt?”

„Numai de-o șam dată.”

„Unde-i Mochallah?”

„Aci, de ore ce tâlharul stă colo.”

Am arătat spre crumir, care se afla
între mai mulți Meșeer, uitându-se urit.
Achmed voi să se năpustescă asupra lui.

„Îl voiu zdrobi!” amenință el.

„Stai!” strigai eu, oprindu-l. „El chiar
așa este pretinul Meșeer-ilor, ca și mine.
Gemma (adunarea) va hotărî, ce să se în-
timple cu densusul.”

„Atunci ea să hotărască repede, căci
altcum răsbunarea mea îl înghite!”

Ambii prinsoneri fură conduși într'un
cort și puși sub pază. De Achmed nu se
atinse nimeni. Meșeerii stăteau în grupe,
parte întunecați și amenințători, parte cu
priviri curioase. Cămila zăcea seconturbată.
er' calul meu, după cum m'am convins acum,
avea érași toate obiectele ce i-s'au fost răpit.
Atunci mi-am scos pumnalul érași din pământ.

Giumeilah a reîntrat în cort, dar vë-
duli totuși, că ea ne observa printr'o crepă-
tură a perdelei. Acum nu mai purtam grije
de cât pentru Sebira-ii, pe cari i-am lăsat
în urma noastră.

„Unde-ți este calul?” întrebai pe
Achmed.

„Afară pe câmpie. Eu sciam, că pot
lăsa în grija ta pe Mochallah; de aceea
am legat de o pără calul meu, ostenit și
mă luas după Hamema-ii, cari voia să vină
în satul acesta.”

„Allah kerihm, ce ai făcut? Ai omorât
pe vre-o unul dintre ei?”

„Nu, pentru că n'am gândit la aceea,
că ei sînt pretini cu omenii aceștia. Ei aș
fugit prin deșert încolo, și eu i-am urmărit
cât am putut mai departe. Apoi voiam să
vëd de tine și de Mochallah, er' acum mă
voiu reînforțe spre a-mi aduce calul.”

Acest Achmed-es-Sallah avea înr'adevăr
un drăcușor în corpul său.

„Du-te după cal, înse nu-l aduce aici!”

„Dar unde, sihdi?”

„Încă nu știu, ce se pôte întâmpla
aci. Mergi întru întâmpinarea soților nostri
și-i condu până acolo, de unde ei pot vedé
satul. Acolo să aștepte și să stele gata
de luptă.”

El se urcă pe cămilă. Când acesta
se ridică, crumirul pași înainte. „Stai!”
strigă el. „Acest om este prinsoner și nu-
i este permis să plece de aci!”

„Mi-am luat pușca din șeuă și țintii
asupra lui. „Achmed es Sallah, plecă!”

Acesta porni, și eu nu-mi aplecai
pușca de cât numai atunci, când el nu se
mai vedea; am observat înse, că această
procedură părea a fi îndărjit și mai mult
pe Meșeerii. Câți-va dintre ei se urcară pe
cai și urmară pe servitorul meu. Acum
mi-am legat calul, chiar lângă intrarea
cortului și apoi am intrat înăuntru. „Pace
să fie cu voi! Mai înainte n'am avut timp
să vă salut,” mă escuzai eu.

Femeile nu răspuseră. Bătrâna părea
a fi făcut fetei imputari.

„Mi-e sete,” zisei eu simplu, așe-
zându-mă jos.

Atunci Giumeilah îmi aduse apă.
„Bea!” se rugă ea. „Vreal să și mânânel?”

„Nu, până ce nu s'a pronunțat adunarea.”

„De ce trib vë țineți voi?”

„Unul dintre prinsoneri este șeicul
Sebira-ilor; cel alalt este un emir mare din
Anglia, și eu sum un beiu din Germania.”

„Este Germania o țară depărtată?”

„Ea zace spre nord, departe de mare,
mai mult de optzeci de zile de călătorie
de aci.”

Ea bătu în palme de mirare. „Așa de
departe vii tu! Ce vreal să faci pe la noi?”

„Să liberez o fată, pe carea un om
rău a răpit-o de la mamă-sa.”

Aceasta deșteptă și interesul bătrânei.
Î-am dăruit o piesă de cinci piastri și le-am
povestit apoi despre răpirea lui Mochallah
atâta, cât mi-s'a părut a fi de lipsă ca să
scie ele. Prin această le-am cucerit cu
totul inimile. Giumeilah își propuse îndată,
să cerceteze pe Mochallah, și bătrâna se
învoi. Chiar când plecă fata, intră șeicul
înăuntru, spre a mă chema la adunare.
Bătrânii s'au fost adunat afară la un loc
larg. Crumirul, Ali-en-Nurabi și englezul
încă erau acolo. În decursul adunării sosiră
și Hamema-ii, cari într'aceea găsiră drumul
cătră sat.

După împrejurările de acolo, cauza
noastră era foarte grava. Crumirul era oșpe
al Meșeerilor, asemenea și eu, prin urmare
Ali-en-Nurabi și englezul încă fură declarați
ca oșpeți liberi. Până aci partidele erau
de o părere. Când înse șeicul și-a pretins
îndărēt fca și iapa, dete de o opoziție
furtunösă. Î-s'a declarat, că răpirea unei
fete nu este crimă, ci o faptă cavalerescă,
și că o ast fel de fată aparține eroului,
îndată ce el dimpreună cu dinsa a trecut
granița tribului ei. Afară de aceea cru-
mirul declară cu totă liniscea, că el pentru
aceea a luat iapa, fiind că cu graba nu
și-a găsit calul său; de altminteri avea
aceeași valoare, ca și iapa. Ast fel adunarea
declară, că în cauza această ea n'ar fi com-
petentă; ea are să porțe numai grija, ca
oșpeții să părăsescă satul pe aceleași
animale, pe cari aș sosit aci. Că crumirul
a depus jurămint și l'a călcat, el negă cu
hotărîre

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

„Convorbiri Literare“ Nr. 11. anul 36. — 1902. Cuprinsul: C. Oeconomu, Din Rucăr (roman). — N. Jorga, Istoria lui Mihai Viteazul. Cap. III: Însințai și vecinul lui Mihai Vodă: Ștefan Surdul, Alexandru cel rău. Aron. Mihai ajunge Domn. Cap. IV: Cel dintâi au din domnia lui Mihai Vodă. Răscola împotriva Turcilor. — T. Maiorescu, Scrisori din anii 1853—1862. — G. Bogdan-Dulcă. Din vremea lui Anton Pann. — H. Schachmann, Petru Cercel, după isvóre de curând publicate sau inedite. — St. Nicolaescu, Un chirov al Radului-Vodă de la Afumați din 1526 Maiu 18. — G. Bogdan-Dulcă, Un cântec de la 1521. — Il. Chendi, Vasile Pop, Din oca viații. — Ioan Petrovič, Un colț de viață (recensiuni). — N. Hodoș, Începuturile tipografiei în țara românească. — Al. Lăpădat, Ziarul lui Ioan Nemeș din Hăghigh.

„Sămănătorul“, Nr. 33. cu următorul sumar: Trei zi, trei nopți, A. Vlahuță. — Despre Bălcescu, G. Bogdan-Dulcă. — Nopți de vară (poesie), Ion Birseanu. — Cântăreța satului (nuvelă), Z. Bitsan. — Populară grecăscă, Rosmarin. — Melancoliei (poesie), St. O. Iosif. — Schițe de la țară, Măriora Florian. — Bunica (poesie), Florin. — Doina nopții, Almeida. — Cărți și reviste. * * — Răspunsuri, Red. Numărul 20 bani. Abonamentul 10 lei pe an.

Calendarul Poporului Român. Pe anul 1903. prețul 40 fileri. Budapesta, tipografia „Poporul român“ se estinde pe 180 pag. form. 8°. Are frumoșe fotografii din Pesta. Un articol mai lung despre luptele Burilor cu ilustrații de pe câmpul de resboi și potrete de a le generarilor burii. Apoi chipul lui Gozsdu, Șaguna, Goldis. Dr. Mocsony, Créngă, Coșbuc. Dr. Gall George Szerb, Babeș, etc. multe alte ilustrații și vederi frumoșe și o colecție de articoli intereșanți și folositori.

Am primit la redacție calendarele pe anul 1903 apărute în editura lui W. Krafft în Sibiu, și anume:

Amicul poporului, calendar ilustrat, în-tocmit de I. Popovici. Anul 43. Afară de partea pur calendaristică, presărată cu sentențe și maxime, conține zilele critice, regenții europeni, afaceri de postă și telegraf, tarife de timbre și taxe, tirgurile, etc. — Partea literară conține o serie bogată de piese în poezie și prosă, cele mai multe originale, ca: poesii de H. Lecca, N. Rădulescu-Niger, Maria Cioban, Octavian, prosă de Ciru Oeconomu, M. Cioban, Sorcovă, Dr. Ben. R. Simu, o piesă musicală de T. Popovici, articoli economici, calendar perpetuu și șematismul statistic al Românilor din Ungaria și Transilvania. Ca ilustrații aduce portretul lui Mihail Pavel, Vasile Mangra, V. A. Urechia, Nicolae Cristea, dimpreună cu biografiile lor, apoi cronica anului bogat ilustrată. Acest calendar de familie ocupă loc de frunte în literatura noastră calendaristică. Prețul 60 fil.

Posnașul, calendar umoristic ilustrat, redactat de Simplex. Anul 8; cuprinde în partea hazlie nenumărate glume ilustrate și povestiri de tot hazul, pe cari cetindu-le uită omul de tote necazurile și — vrând-nevrând — trebuie să ridă cu poftă. Prețul 50 fil.

Calendarul sătenuiului, anul 12, e merit pentru popor; conține prosă și poesii din „Amicul Poporului“, cu portretul și biografia lui Mihail Pavel și Nicolae Cristea. E cel mai leștin calendar românesc, costă 25 fileri.

КАЛЕНДАРЪ, calendar cu litere cirile, anul 111, e cel mai vechi calendar românesc merit a servi acelora, cari preferă a ceti cu litere cirile. Prețul 40 fileri.

Posta „Unirii“.

L. M. Ne vine greu a publica corespondințe apărute deja în alte fol.

A. M. C. Am primit cele două lucrări. Nu credem să le putem publica pe amândouă. Spațiul foil noastre e prea îngust pentru lucrări așa voluminoșe și abstracte. De altcum vom mai vedea. Pentru partea științifică mai avem deja un articol lung. Va trece pôte prea mult, până îi va veni rândul acestuia.

Editor și redactor răspundător:

Aurel C. Domșa.

Inserate.

Premiat la Espuseștiunea internațională din Chicago 1898.

fundată în anul 1847

aur argint și bronz

ANDERS

coronă pentru merite

Fabrica Curșii ces. reg.

pentru lucrări în

BRIX &

proprietari ai crucii

(2) 11-12

în Viena I. Dorotheergasse 5. pregătesc

LUCRURI BISERICESCI DIN METAL

pe cum chivoturi, potire, cruci, felinare, candele, candelabre etc., cu prețurile cele mai ieftine.

Cataloge ilustrate, desenuri, fotografii sau prelininare se trimit la dorință gratuit. Să primesc ori ce obiecte pentru aurit, argintit, ori obducere cu bronz, pe cum și ori și ce reparatur.

478 v. număr
1902.

(44) 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1902. évi 3932. váltó számú végzése következtében Dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria pénztár javára Terean Samoila és társai ellen 127 k. — f. s. járás erejéig 1902 évi szept. hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 942 k. — f.-re becsült következő ingóságok, u. m.: takarmány, 60 véka buza, 80 véka zab, gazdasági eszközök, 1 ló, 30 kalangya buza, 8 kalangya zab. — Limacsck Frigyes felülfoglaltató részére is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járás-bíróság 1902. évi V. 168/2. számú végzése folytán 127 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1901 évi június hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 66 kor. 60 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig sz. preszákán végrehajtást szenvedők lakásán községében leendő eszközésére 1902. évi Deczember hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknán 1902. évi November hó 19-ik napján.

Eichner Károly,
kir. jbirósági végrehajtó.

490 v. szám
1902.

(45) 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1898. évi 7082. számú végzése következtében Dr. Maniu Gyula balázsfalvi ügyvéd által képviselt Patria takarékpénztár javára Latiu Iuon és társai ellen 184 kor. — fil. s. jár. erejéig 1898. évi Oktober hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 990 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: Latiu Iuonnál: tehének, Barna Stéfánnál: sertés, Corbean Vasilienél: sertés, Dokolin Noveanál: ökrök, Latiu Augustinnál: ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hosszúaszói kir. jbiróság 1902-ik évi V. 257/2. számú végzése folytán 184 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1897 évi Május hó 13-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 76 kor. 07 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kis-Iklódon, végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközésére 1902 évi Deczember hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hosszúaszó 1902. évi November hó 24-ik napján.

Kónya János,
kir. jbirósági végrehajtó.

492 v. szám
1902.

(46) 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróságnak 1898. évi V. 63/3. számú végzése következtében Dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria takarékpénztár javára Dokolin Novea és társai ellen 488 kor. — fil. s. jár. erejéig 1899. évi Január hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1654 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: Dokolin Noveanál: ökrök, juhok; Dokolin Nikulaenál: ökrök, szekér; Dokolin Vasilienél: tehének, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hosszúaszói kir. járásbíróság 1902. évi V. 249/2. számú végzése folytán 488 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1895 évi Deczember hó 30-ik napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 105 kor. 69 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kis-Iklódon, végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközésére 1902. évi Decz. hó 20-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hosszúaszón 1902. évi November hó 24-ik napján.

Kónya János,
kir. jbirósági végrehajtó.